

Súd: Okresný súd Bratislava IV  
Spisová značka: 17Ps/13/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1421202158  
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kalata  
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2022:1421202158.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV sudcom JUDr. Petrom Kalatom v právnej veci navrhovateľa: B. zastúpený advokátskou kanceláriou ADVOKA, s.r.o., so sídlom Komárnická 36, 821 02 Bratislava, IČO: 44449615, o návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony R. zastúpenej procesným opatrovníkom, G. za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava IV, so sídlom Hanulova 9/A, 841 01 Bratislava, takto

### rozhodol:

I. Súd obmedzuje spôsobilosť na právne úkony R. tak, že menovaná nie je spôsobilá podávať návrhy na uzatváranie zmlúv a dohôd, uzatvárať zmluvy a dohody, spisovať zápisnice, samostatne konať a vystupovať pred finančnými inštitúciami, štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, súdmi a inými inštitúciami, rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, preberať doručované písomnosti a nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom ako aj s peňažnými prostriedkami, s výnimkou peňažnej hotovosti vo výške 50 eur jednorázovo, maximálne 800 eur mesačne.

II. Menovanej R. sa ustanovuje opatrovník, B., ktorý ju bude zastupovať pri právnych úkonoch pri ktorých jej bola spôsobilosť na právne úkony obmedzená. Na nakladanie s majetkom nad rámec bežných vecí je potrebné schválenie súdom. Opatrovník je povinný podávať súdu pravidelne správy o výkone opatrovníctva dvakrát do roka vždy k 30.06. a k 31.12. príslušného roku o R. a do 30 dní do skončenia svojej funkcie je povinný podať súdu záverečný účet o správe majetku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IV. Trovy dokazovania hradí štát.

### odôvodnenie:

1. Dňa 25.08.2021 doručil navrhovateľ návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, vyšetrovanej, jeho dcére, R.. Návrh odôvodnil tým, že vyšetrovanej bolo diagnostikované závažné duševné ochorenie, ktoré nie je len prechodné, v dôsledku čoho nie je schopná robiť právne úkony vo vzťahu k tretím osobám tak, aby si uvedomovala dôsledky svojho konania.

2. Uznesením č. k. 17Ps/13/2020-31 z 03.11.2021 súd ustanovil vyšetrovanej opatrovníka, G..

3. Uznesením č. k. 17Ps/13/2021-34 zo dňa 03.11.2021 súd nariadil znalecké dokazovanie za účelom zistenia potreby, resp. rozsahu obmedzenia vyšetrovanej v spôsobilosti na právne úkony.

4. Zo správy G. súd zistil, že vyšetrovanej bola diagnostikovaná mierna duševná zaostalosť bez poruchy správania alebo s minimálnou poruchou správania, iná psychická porucha zapríčinená poškodením a dysfunkciou mozgu a somatickou chorobou a porucha osobnosti na organickom podklade. Zo správy G. súd zistil, že vyšetrovanej bol diagnostikovaný stav po DMO so spasticitou paraparézou DK, mierna duševná zaostalosť bez poruchy správania alebo s minimálnou poruchou správania, iná psychická porucha zapríčinená poškodením a dysfunkciou mozgu a somatickou chorobou, bližšie určenou, porucha osobnosti na organickom podklade, chronická recidivujúca cefalea, cervikokraniálny

syndróm, aspergerov syndróm. Z psychologickej správy G. súd zistil záver, že vyšetovaná je 30 ročná pacientka posudzovaná v kontexte predĺženia ID pre organické poškodenie CNS (trigonocephalea, stav po DMO, bližšie v lekárskejších správach). Intelektové schopnosti spadajú do pásma ľahkej duševnej zaostalosti, bez významných rozdielov medzi jednotlivými schopnosťami. Vzhľadom na významné deficity v exekutívnych schopnostiach (plánovanie, usudzovanie, riešenie problémov, pracovná pamäť), pozornosti, pracovnom tempe a celkovo zníženej funkčnosti a samostatnosti pacientky, sú jej možnosti pre samostatné vykonávanie práce a podávanie primeraného pracovného tempa výrazne oslabené a trvalo znížené. Dané deficity sú ireverzibilného charakteru.

5. Z výsluchu navrhovateľa súd zistil, že podaným návrhom sleduje ochranu dcéry pred dôsledkami zo strany iných ľudí, chce aby bola uchránená pred uvedením do omylu v dôsledku zneužitia jej duševných obmedzení. Vyšetovaná aktuálne nepracuje. Pred tým ako sa jej narodilo dieťa pracovala u navrhovateľa ako K.. Dieťa vyšetovanej bolo zverené do starostlivosti navrhovateľa a jeho manželky. Vyšetovaná býva u nich v rodinnom dome v N., kde sa zdržiava od rána do približne do 17:00, potom odchádza do ich rodinného domu, ktorý je vo vlastníctve navrhovateľa a jeho manželky, kde prespáva a na druhý deň sa vracia. Pokiaľ ide o sumu, ktorou by mohla vyšetovaná disponovať jednorázovo navrhoval obmedzenie na 50 Eur, ale pokiaľ ide o mesačný súhrn aj s ohľadom na rast životných nákladov navrhol mesačné obmedzenie sumou 800 Eur.

6. Procesný opatrovník vyšetovanej v rámci výsluchu s návrhom súhlasil, nakoľko mal za to, že smeruje k ochrane vyšetovanej.

7. Zo znaleckého posudku MUDr. Kládie Stanislavovej, č. 01/2022, súd zistil, že u vyšetovanej je preukázaná mentálna zaostalosť mierneho stupňa, iná psychická porucha zapríčinená poškodením a dysfunkciou mozgu a organická porucha osobnosti. Orientačným vyšetrením konštatovala manifestovaný deficit intelektových, kognitívnych a exekučných schopností, spadajúcich do pásma mentálnej retardácie ľahkého deficitu. U vyšetovanej je narušená abstraktná zložka myslenia, logičnosť, kritičnosť, chápanosť a tvorba úsudku. V dôsledku intelektového deficitu vyšetovaná nedokáže odlíšiť podstatné od nepodstatného, pochopiť argumenty a protiargumenty, má obmedzenú schopnosť pochopiť vzájomné vzťahy a súvislosti. Je oslabená vôľová schopnosť. Sociálno - emocionálny vývin je nezrelý, nepredvída následky, oslabená je porozumenie sociálnym situáciám. Nie je schopná primerane sa začleniť do spoločnosti, je potrebné, aby bola v bežných životných situáciách pod kontrolou dospelých osoby. Vzhľadom k mentálnemu postihnutiu nie je spôsobilá samostatne vystupovať pred štátnymi a správnymi orgánmi, nie je spôsobilá rozhodovať o svojom zdravotnom stave, o svojej liečbe a mieste pobytu. Nie je spôsobilá ovládať svoje konanie, a posúdiť jeho následky, hospodáriť so svojím majetkom, zabezpečovať si svoje potreby, vybavovať svoje záležitosti, nie je spôsobilá poskytovať komplexnú starostlivosť svojmu maloletému dieťaťu. V prípade vyšetovanej sa jedná sa o ochorenie celoživotné, nie o ochorenie prechodného charakteru.

8. Súd vyšetovanú vzhliadol na pojednávaní dňa 09.05.2022.

9. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 4/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

10. Podľa § 10 ods. 1 OZ, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

11. Podľa § 10 ods. 2 OZ, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

12. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277 CMP.

13. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

14. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trový dôkazov platí štát.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že u vyšetrovanej je preukázaná mentálna zaostalosť mierneho stupňa, iná psychická porucha zapríčinená poškodením a dysfunkciou mozgu a organická porucha osobnosti. Orientačným vyšetrením znalkyňa konštatovala manifestovaný deficit intelektových, kognitívnych a exekučných schopností, spadajúcich do pásma mentálnej retardácie ľahkého deficitu. U vyšetrovanej je narušená abstraktná zložka myslenia, logičnosť, kritičnosť, chápanosť a tvorba úsudku. V dôsledku intelektového deficitu vyšetrovaná nedokáže odlišiť podstatné od nepodstatného, pochopiť argumenty a protiargumenty, má obmedzenú schopnosť pochopiť vzájomné vzťahy a súvislosti. Je oslabená vôľová schopnosť. Sociálno - emocionálny vývin je nezrelý, nepredvída následky, oslabená je porozumenie sociálnym situáciám. Nie je schopná primerane sa začleniť do spoločnosti, je potrebné, aby bola v bežných životných situáciách pod kontrolou dospelé osoby. Vzhľadom k mentálnemu postihnutiu nie je spôsobilá samostatne vystupovať pred štátnymi a správnymi orgánmi, nie je spôsobilá rozhodovať o svojom zdravotnom stave, o svojej liečbe a mieste pobytu. Nie je spôsobilá ovládať svoje konanie, a posúdiť jeho následky, hospodáriť so svojím majetkom, zabezpečovať si svoje potreby, vybavovať svoje záležitosti, nie je spôsobilá poskytovať komplexnú starostlivosť svojmu maloletému dieťaťu. V prípade vyšetrovanej sa jedná sa o ochorenie celoživotné, nie o ochorenie prechodného charakteru. Pri určení rozsahu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony vychádzal súd z vykonaného znaleckého dokazovania znalkyňou MUDr. Klaudiou Stanislavovou. Výrokom II. súd zároveň rozhodol o ustanovení opatrovníka vyšetrovanej, pričom zároveň vymedzil rozsah oprávnení a povinností ustanoveného opatrovníka.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 a § 251 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

#### **Poučenie:**

Proti rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Bratislava IV na Krajský súd v Bratislave.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).roch vyhotoveniach.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa ho všetky oprávnené osoby vzdali po vyhlásení rozsudku.